

Rdeči Kitajci odpirajo oči indijski javnosti

Postopek kitajskih rdečih oblastnikov z Indijci v Tibetu je rodil javni odpor v Indiji tako pri vladi kot v javnosti.

NEW DELHI, Ind. — Odkar Indija ne odobrava komunističnega režima v Tibetu, skušajo kitajski komunisti kar naprej jeziti indijsko vlado. Sedaj so se kitajske komunistične oblasti v Tibetu spravile na tiste Indijce, ki živijo in trgujejo v Tibetu že od nekdaj. Dokler je Dalai Lama upravljaval deželo, so tibetanske oblasti pustile pri miru vse Indijce, ki so hodili trgovat v Tibet ali se celo stalno tam naselili kot uvozniki in izvozniki. Tibetanske oblasti niso niti zatevale od njih nobenih drugih dokumentov kot osebne izkaznice. V Tibetu je dalje študiralo mnogo indijskih študentov, tja je prihajalo dosti romarjev iz diže, vsem tem pa ni bilo treba imeti niti osebnih ozkaznic.

Ko so prevzeli upravo kitajski komunisti, so vse te privilegije Indijcem odvpravili. Trgovce silijo, naj postanejo tibetanski državljan, češ da so s svojim stalnim bivanjem jasno pokazali namero, da se vključijo med Tibetance. Študentom in romarjem so pa naložili obvezo, da morajo imeti redne potne dokumente. Če hujše je pa to, da tiste, ki jih je zajela komunistična uprava v Tibetu, ne pustijo domov v Indijo, ne dovolijo jim tudi, da bi se obrnili na indijski konzulat v Lhasi.

Indijska vlada je nekajkrat intervenirala in protestirala v Peipingu, za kar se komunisti sploh niso zmenili. V indiskem parlamentu je po poročilu o takem razvoju nastala velika burja. Še celo znani prijatelj komunistov Krishna Menon je moral postopajne kitajskih komunistov ostro obsoditi.

Vodo so "kraldi"!

CLEVELAND, O. — Gasilci iz Willoughby Hills menda že nad 10 let natakajo vodo iz clevelandskega vodovoda in jo vozijo v svoj plavalni bazen, ne da bi za to kogarkoli od mestne uprave Clevelanda povprašali za dovoljenje.

Pretekli terek je Mark Minadeo od mestnega oddelka za vodo slučajno opazil, ko so se gasilci iz Willoughby zopet podali na ta posel. Povprašal jih je, če imajo za to dovoljenje od mesta Clevelanda, dobil je odgovor, da so jim tako dovoljenje dali domači uradniki in to da je za nje dovolj.

Clevelandska mestna uprava se sedaj pripravlja, da predloži Willoughby Hills občini račun za desetletno nezakonito uporabo njenega vodovoda. Vsa reč ni vredna več kot "nekaj sto dolarjev," toda Cleveland smatra to za načelno vprašanje, ker mestne uprave o tem ni nihče nikdar obvestil.

Novi grobovi

Frank Germ

Na svojem domu na 15714 Corsica Ave. je Frank Germ, po domače Spicov France, padel po stopnicah in se tako močno potolkel, da je včeraj v Euclid-Glenville bolnišnici umrl. Pokojni je bil že v pokoju. Dočakal je 78 let. Zapustil je soprogo Mary, roj. Cerne, sinova Franka in Anthonyja Pirc, brata Martina in Johna, sestre Mrs. Ano Pucel (Madison), Mrs. Jennie Kuznik in Mrs. Frances Skadel, pet vnukov in 4 pravnuke. Bil je član Društva Naprej SNPJ. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 10:45 iz Mary A. Svetek pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete ob 11:30, nato na All Souls pokopališče.

Marko Kusonjić

V torek popoldne je umrl med delom v Cleveland Sheraton hotelu v mestu zadet od srčne kapi 21 let stari sin Rt. Rev. Kusonjića, župnika pravoslavne cerkve sv. Save na E. 36 St., Marko Kusonjić. Poleg očeta in matere Milove, roj. Vukovojac, ki je še vedno v stari domovini v Prijedoru v Bosni, je zapustil brata Predraga in Dijradja ter sestro Leposavo. Pokojni je prišel v Ameriko l. 1956. Bil je član pevkega zbora Njegoš, ki ga vodi Anton Šubelj, Srbske Narodne Odbrane in Mlad. zbora cerkve sv. Save. Pogreb bo v soboto ob 12:45 pop. iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Save, nato na pokopališče sv. Teodozija.

**V prestolnicah satelitskih držav se veselijo sestan-
kov Eisenhower-Hruščev**
PRAGA, ČSR. — V Pragi kot tudi v vseh ostalih prestolnicah za železno zaveso se zelo veselijo sestanka Eisenhowerja in Hruščeva. Veselje ni samo uradno ali morda naročeno iz Moskve, je resnično.

Komunistični voditelji v satelitskih državah upajo namreč, da jih bo Washington začel počasi smatrati za prave zastopnike zaslužnih narodov in da bo temu primerno tudi opustil izraz "zaslužni narodi".

Koliko je to upanje upravičeno, je težko reči. V tajništvu za zunanje zadeve v Washingtonu trdijo, da je tako upanje jalovo, kajti Amerika je dala že toliko izjav, da zaslužni narodi ne bodo nikoli pozabljeni, da bi bilo sedaj skoraj nemogoče, da administracija zagovarja ravno nasprotno zunanjo politiko napram srednji Evropi. Kdor si je že opekel prste, bo rajše molčal in čakal, kajti tudi v tajništvu za zunanje zadeve vlečejo vetrovi v razne smeri.

Povezava naših unij se je začela utrjevati

AFL-CIO je sklenila sprejeti nazaj v svoje vrste Unijo pristaniških delavcev, ki jo je pred leti izključila zaradi koruptnosti.

WASHINGTON, D. C. — Ko je pred leti začel senatni odbor razkrivati gnile razmere v nekaterih unijah, vodstvo AFL-CIO ni držalo rok križem, ampak izključilo iz svojih vrst več velikih unij, ki so jih upravičeno dožili nerednega in nepoštenega poslovanja. Med izključenimi unijami je bila tudi Mednarodna zveza pristaniških delavcev, ki so o njenih poslovnih metodah svoje dni obširno pisali.

Vodstvo AFL-CIO je na seji izvršilnega odbora sklenilo, da naj se omogoči ravnokar imenovani uniji vrnitev v unijsko zvezo. Stavilo bo primeren predlog na narodni konvenciji vseh unij, ki se bo vršila sredi septembra v San Franciscu. Vodstvo AFL-CIO trdi, da je Mednarodna zveza pristaniških delavcev napravila ved pri svojih podružnicah in v svojem vodstvu. Kar je pa glavno: odklonila je sodelovanje z unijo transportnih delavcev, ki jo vodi znani Hoffa.

V unijskih krogih upajo, da bo predlog vodstva sprejet. Mimogrede povedano: da je prišlo do takega sklepa, je precej odgovorno tudi glasovanje o unijem zakonov v predstavniškem domu.

Glasovanje v predstavniškem domu je najbrže tudi dalo povod AFL-CIO vodstvu, da se je na predlog voditelja avtomobilskih delavcev Reutherja zelo zavzelo za jeklarje in sklenilo, da jih podpre po možnosti tudi z denarnimi sredstvi.

Predlog zvezne vlade za povišanje obresti bondov propadel v odboru Doma

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Eisenhower je pred časom zaprosil Kongres, naj dovoli vladi zvišanje obresti na njene bonde. Finančni odbor Predstavnikega doma je o tem razpravljal in s 14 proti 11 glasovom odklonil vsako nadaljnje razpravljanje o njem do kraja tega seasedanja.

Zakladni tajniki, ki ima precejšnje težave s prodajo zveznih bondov, je v posebni izjavi dejal, da je odločitev odbora "vprašanje velike zaskrbljenosti." Kongresnik R. Simpson iz Penna., republikanski član finančnega odbora, je obdolžil večino "neverjetne omejenosti."

Sestala se bosta menda tudi Hruščev in De Gaulle

PARIZ, Fr. — V pariški politični javnosti so postali pozorni na dva osebna sestanka med generalom De Gaullem in ruskim poslanikom.

De Gaulle le nerad sprejema tuje poslanike, ker "niso njemu ravni." Ako je napravil izjemo za ruskega poslanika, mora biti že zainteresiran na razgovorih, kar ne more pomeniti drugega, kot da sta se general in poslanik razgovarjala, kako in kdaj naj se sestane oboja dejanska državna poglavarja.

Ako je kaj resnice na teh govoricah, potem se De Gaulle ne bo dosti menil z Eisenhowerjem o Hruščevu, zadovoljil se bo z opombo, da bo odnose med Francijo in Sovjetijo uredil kar sam naravnost s Hruščevim.

Grški general Grivas je pokazal pravo barvo

Gen. Grivas, ki je vodil grški upor na Cipru, bi rad pridružil Grčiji poleg Cipra tudi južno Albanijo.

ATENE, Gr. — Znani grški general Grivas, ki je vodil na Cipru upor proti Angležem, je zopet začel akcijo za priključitev otoka Grčiji, o čemur smo parkrat poročali.

Prvotno so mislili, da mu je stopila slava v glavo, pa bo menda še drug razlog za njegovo akcijo: Mož bi rad postal vodilen politik v Grčiji sami, kar je brez ovinkov povedal na nekem zborovanju v grški Macedoniji. Ves njegov govor je obstajal samo iz kritike sedanje grške vlade pod predsedstvom Karamanisa.

Da si pridobi ljudsko zaupanje, je obljubljal, da bo delal na tem, da se združi z Grčijo ne samo otok Ciper, ampak tudi "severni Epir," ki je sedaj del južne Albanije.

Jasno je, da bo v vzhodnem Sredozemlju zopet vse polno nemirov, ako bi se Grivasu posrečilo, da se dokoplje na vlado.

Usoda novega zakona o unijah mora biti odločena do 25. avgusta

WASHINGTON, D. C. — Senat in predstavniški dom sta izbrala vsak po sedem zastopnikov ki so dobili nalogo, naj dosežejo sporazum v besedilu novega zakona. Senat je povrh naročil svojim zastopnikom, da mu morajo o uspehu ali neuspehu poročati 25. avgusta.

V Kongresu ni nobenih prerokov, ki bi hoteli napovedovati, kakšen bo zakon, ako sploh pride do njega, tako je zapleten političen položaj.

ZVEZNI SENAT VSTRAJA ODLOČNO PRI SVOJEM!

Zvezni senat je odobril nov zakon o podpori zvezne vlade pri gradnji stanovanj. V glavnem je obdržal vse, kar je bilo v zakonskem predlogu, ki mu je predsednik Eisenhower odklonil podpis. — Predstavniški dom tudi ne kaže nobene volje, da bi popustil predsedniku.

WASHINGTON, D. C. — Zvezni senat je sprejel z 71 proti 24 glasovom novi zakonski predlog o podpori iz zveznih sredstev za gradnjo stanovanj. V ta namen je predvidel \$1.050.000.000, pa v bistvu ohranil vse določbe, zaradi katerih je predsednik Eisenhower odklonil podpis podobnemu predlogu, ki ga mu je Kongres poslal pred dobrim mesecem. Predlog pojde sedaj v obravnavo v Predstavniški dom, ki pa ne kaže nobene volje, da bi se ga takoj lotil. Izgleda, da novi zakonski predlog ne bo predložen predsedniku dosti pred koncem seasedanja Kongresa.

Nekateri senatorji so se že sedaj izjavili, da je zelo verjetno, da bo Eisenhower vetiral tudi novi predlog, čeprav predvideva za gradnjo stanovanj \$325.000.000 manj kot prvi. Predsednik je oni predlog zavrnil, češ da bi pospeševal inflacijo. Senat ga je zastoj skušal preglasovati.

Novi zakonski predlog vključuje v glavnem vsa ona polnomočja, kot jih je imel prejšnji, tudi ona, ki jim je administracija odločno nasprotovala. Predvideva liberalizacijo FHA zavarovalnega programa in druge določbe, ki naj pomagajo pri gradnji privatnih domov.

Poskusi sprememb zavrnjeni
Republikanskim senatorjem, ki so skušali črtati iz predloga vsaj one določbe, ki jim je Eisenhower najbolj nasprotoval, so se pridružili tudi nekateri južni senatorji, toda bilo jih je premalo. Vsi spreminjalni predlogi so bili poraženi.

Posebno oster je bil boj o predlogu za zvezno pomoč pri gradnji visokih šol, kar je nekaj čisto novega. Doslej zvezna vlada na tem polju ni storila nič.

Od ohijskih senatorjev je Steve Young glasoval za zakonski predlog, Frank J. Lausche pa proti njemu.

Indonezijski Sukarno spet grozi Nizozemski

JAKARTA, Ind. — Indonezijski predsednik Sukarno je zopet zagrozil Nizozemski da bo nacionaliziral še ostanke nizozemskega kapitala v Indoneziji, ako mu ne odstopi svoje posesti na Novi Gvineji.

Koliko je sedanja grožnja vredna, je težko reči. Morda izvira samo iz težav, ki jih ima Sukarno s svojo dirigrano demokracijo v domači politiki in ki mu jih dela na drugi strani tudi njegovo lastno vojaštvo s preganjanjem komunistov.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON, D.C. — Delavski tajnik Mitchell je snoči razkril dejstva o zvišanju plač delavstva v jeklarski industriji in o zvišanju dobička jeklarn. Unija in vodstvo jeklarn trdijo, da je to utrdilo "njihovo stališče" v sporu.

KANDY, Ceylon. — Pri veliki budistični verski slavnosti tlo je zdijal neki "sveti" slon, ko je stopil na goreče oglje, in pohodil do smrti 20 oseb, okoli 500 pa jih težje ali lažje ranil.

VANDERBERG AIR FORCE BASE, Calif. — Včeraj 20 minut čez poldne so poslali tla na pot okoli Zemlje novo umetno luno "Razkrivač VI". Nova umetna luna tehta 1.700 funtov in bo krožila okoli Zemlje najmanj 30 dni. Iz nje bo izstreljena danes popoldne posebna naprava z večino instrumentov, ki jo bodo skušala letala in ladje ujeti, ko bo padala proti Zemlji. Podoben poskus pretekli teden se ni posrečil.

NEW YORK, N.Y. — Pogajanja za končanje jeklarske stavke so prišla v novo razdobje. Danes se jih bosta udeležila zopet predsednik Unije McDonald in vodja zastopstva jeklarn Cooper. Zvezni posredovalec Finnegan od tega srečanja še ne pričakuje dosti.

CLEVELAND, O. — Uslužbenstvo East Ohio Gas Co. je pri volitvah včeraj izglasovalo svojemu zastopstvu polnomočje za oklicanje stavke. Prizadetih je okoli 2.800 oseb. CLEVELAND, O. — Snoči je okoli devetih padel na nek voziček CTS Rapid nek predmet, ki je povzročil kratek stik. Električne iskre so prešle s stropa voza na potnike v taki meri, da je nastala prava panika, tekmo katere je bilo šest oseb od 51 potnikov ranjenih.

London prosi Mosko za posredovanje v Laosu

LONDON, Vel. Brit. — Vel. Britanija je predložila Sovjetski zvezi, s katero sta skupno načelovali konferenci za premirje v Zenevi l. 1954, naj podpre njen predlog za odposiljatev opazovalcev Združenih narodov v Laos, kjer so komunisti, koncem preteklega meseca sprožili državljansko vojno.

Angleški minister John Profumo se je o tem vprašanju razgovarjal s tukajšnjim sovjetskim poslanikom J. Malikom.

Laos je že sam predložil Združenim narodom, naj pošljejo opazovalce, ki bodo lahko ugotovili, da je bil vpad izvršen iz rdečega Sev. Vietnamu.

Iz Clevelanda in okolice

Balinarska tekma—

Gospodinjski klub Slov. del. dvorane na 10814 Prince Ave. priredi v nedeljo 23. avgusta ob dveh popoldne na dvorišču Dvorane svojo letno balinarsko tekmo.

Rojstni dan—

Jutri bo obhajala v krogu svoje družine Mrs. Johana Keršman z Aspinwall Ave. svoj 79. rojstni dan. V Ameriko je prišla pred 58 leti. Čestitamo in ji želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Mrs. Mary Tomazin s 3692 E. 106 St. bo jutri praznovala svoj 94. rojstni dan. Njen pok. mož Anton je pomagal uredniku prvega clevelandskega slovenskega lista "Nove Domovine", prednice sedanje AD, g. Klincu. Rojakinji čestitamo in ji želimo zdravja in zadovoljstva!

Pozdravi—

Mary Linc in Mary Cervan pošiljata svojim prijateljem in znancem pozdrave iz Lemonta.

Veterani vabijo—

Nocoj se prične štiridnevni karneval in bazar Katoliških veteranov Post 1655 na dvorišču šole sv. Vida. Ves dobiček je namenjen za kritje stroškov za nabavo in preureditev Norwood kina na St. Clair Ave. Veterani ga hočejo preurediti v moderno dvorano.

Seja—

Društvo Baragov dvor št. 1317 Kat. borštarnarjev ima jutri zvečer ob osmih v šoli sv. Vida redno sejo. Asmesment bodo pobirali od 6:30 dalje.

Frank Merhar vabi članstvo Društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ jutri, 21. avgusta, zvečer ob 7:30 na sejo v navadnih prostorih. Na seji bodo od

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 160 Thurs., August 20, 1959

Jug se še vedno upira mešanim šolam

Od kar je Zvezno vrhovno sodišče pred petimi leti odločilo, da "enake", toda "ločene" šole ne odgovarjajo načelu zvezne ustave o enakosti vseh ras ver in narodnosti v deželi, se je začela v južnih državah borba za skupne šole, ki jo na pritisk črnske osrednje organizacije vodijo zvezne oblasti, med tem ko se ji upirajo državne in krajevne oblasti in belo prebivalstvo Juga.

Največ posla od zveznih oblasti imajo sodišča. Ta zahtevajo vedno znova, da je treba "zakon dežele" spoštovati. V Little Rock, prestolnico države Arkansas, je poslal predsednik Eisenhower celo zvezno vojaštvo, da je čuvalo izvajanje "zakona dežele."

Guv. Faubus je naslednje leto, ko zveznega vojaštva ni bilo več v mestu, dal vse štiri višje šole raje zapreti, kot bi dovolil mešanje belih in črnih šolarjev v njih. Za bele šolarje so organizirali nato tri privatne višje šole, ki pa so sedaj zaradi pomanjkanja sredstev zaprle vrata.

Zvezno sodišče je zakon, na temelju katerega je guverner Fubus zaprl šole, proglasilo neveljavnim, ker da je v nasprotju z zvezno ustavo. Novi šolski odbor, izvoljen na pritisk javnosti, je odločil, da bo šole letos odprl in se pokoril odločitvi zveznega sodišča po mešanih šolah vsaj v besedi s tem, da bo v doslej čisto bele šole sprejel nekaj črncev.

Pretekli teden, so šole odprli in v znani Central High je bil med 1,080 učenci in učenkami tudi en črni šolar. V doslej čisto belo Hall višjo šolo so sprejeli tri črne šolarke, med tem ko sta preostali dve višji šoli ostali: Horace Mann samo za črne šolarje, Technical pa samo za bele.

Prvi dan pouka se je zbrala pred Central High precejšnja množica, ki je pretestirala proti mešanim šolam in pozivala guvernerja, naj reši "krščansko Ameriko." Policija je s pomočjo gasilcev demonstrante končno razgnala, 24 oseb pa prijel. Naslednji dnevi so potekali mirneje. Policija je zadrževala, da naj bi bil dober del demonstrantov prišel v Little Rock s podeljela ali pa celo iz oddaljenih krajev.

Nepopustljivi zagovorniki ločenih šol groze, da bodo črnce že pripravili od tega, da se ne bodo upali vpisati v bele šole. Guverner je izjavil, da bo poklical na pomoč narodno gardo, če bi bila mir in red v nevarnosti. Poveljnik policije v Little Rock je nato zatrjeval, da ima na razpolago dovolj sil za vsako slučajno potrebo.

Integracija šol, kot so jo uvedli letos v Little Rock, se je začela uveljavljati tudi po nekaterih drugih državah na Jugu. Ta integracija je dejansko le tolikšna, da je zadoščeno črki zakona, ustvarja videz, da je prišel konec ločenih šol.

Zvezna sodišča, ki so zatvoritev šol označila za nezakonito, so "omejeno" integracijo priznala kot nekaj prehodno sprejemljivega. Vrhovno zvezno sodišče je namreč potrdilo pravico krajevnega šolskega odbora v Alabami odločati o tem, v katero šolo naj bo otrok odrejen v skladu z njegovimi sposobnostmi.

V smislu tega načrta mora dejansko vsak črni šolar dokazati, zakaj naj bi bil sprejet med bele šolarje. Po mnenju predsednika šolskega odbora v Little Rock bo vedno manj črnih šolarjev voljnih iti skozi ta proces, kakor hitro bo sedanja borba mimo.

Za letošnje šolsko leto predvidevajo, da bo na splošno glede mešanja učencev v šolah razlika sorazmerno mala. Tu in tam bo sprejet med bele učence po kak črni šolar, v glavnem bo pa ostalo vse pri starem.

V Sev. Carolini bo število črnih šolarjev vsaj v mestu Charlotte manjše, kot je bilo lani. Od lanskih štirih črnih šolarjev v doslej belih šolah je eden graduiral, dva pa je šolski odbor poslal v črno šolo, ki je bližja njunemu stanovanju. Na novo integriran bo samo en šolski okraj v Craven okraju, kjer bodo doslej bele šole odprli otrokom vojaškega osebja s Cherry Point letalskega oporišča.

Integracija bo nekaj malega napredovala v Virginiji v Arlington okraju tik zraven prestolnice Washingtona in v Norfolk, kjer je glavno pomorsko oporišče in cela množica vojaškega osebja vseh vrst. Otroci, ki ne bodo marali v mešane šole, bodo šli lahko v privatne izključno bele šole; šolnino bo plačevala država na temelju posebnega načrta. Ne-rešeno je vprašanje višje šole v Front Royal, kjer so lani beli šolarji bojkotirali šolo, ko je bilo vanjo sprejetih 21 črncev. Za nje je bila nato ustanovljena posebna privatna čisto bela šola. V okraju Prince Edward v južni Virginiji so okrajni uradniki enostavno opustili naložitev doklade za vzdrževanje javne šole, ko je sodišče odredilo, da morajo dosej čisto bele šole sprejemati tudi črne šolarje. Privatni darovi so nato narasli na preko \$300,000, s katerimi bo mogoče vzdrževati privatne šole za bele otroke.

Nobenih bistvenih sprememb v pogledu uvajanja mešanih šol ni v državah Tennessee, Texas, Oklahoma, Florida, Louisiana in Georgia. V zadnjih dveh doslej še ni bila integracija nikjer uvedena. V Louisiani obstoje ločene šole vse od osnovne šole navzgor. V Georgiji je zvezno sodišče na-

ročilo šolskemu odboru v Atlanti, naj pripravi načrt za integracijo šol, toda nihče ne sodi, da ga bo sodišče skušalo začetni uvajati pred začetkom šolskega leta 1960-61.

Med tem ko je v večini južnih držav zmaga misel, da je pametnejše vzeti v šole po enega ali dva črna otroka in s tem omogočiti njihovo redno delo, kot pa jih zapreti, so države Mississippi, Alabama in Južna Karolina odločene "nikoli" dovoliti mešanje črnih in belih otrok v istih učilnicah.

Naj ima sicer kdo o guv. Faubusu kkršnokoli mnenje, vsekakor je pravilno ocenil položaj, ko je ob otvoritvi šol v Little Rock dejal:

"Ne mislite, da je to konec. To je šele prvi korak, prviokus grenke kupe!"

Za belo prebivalstvo Juga je ta kupa brez nadaljnega grenka, toda prej ali slej se bo navadilo iz nje piti.

BESEDA IZ NARODA

V nedeljo na piknik!

Cleveland, O. — Že v ponedeljekovi A. D. smo poročali, da priredi prihodnjo nedeljo, 23. avgusta, Baragov dom svoj piknik, na Kaliopovi farmi. Tudi smo povdarili zakaj je ta piknik potreben in kaj vse se je že napravilo v Baragovem domu v dobi, ko je prevzel pod svojo streho razne kulturne in druge organizacije. To vedo one najbolj in se nam ne zdi umestno, da bi še enkrat vse to ponavljali.

Za slehernega zavednega Slovenca in še prav posebno za novonaseljenca, ki v največji meri uživajo ugodnosti B. D., naj velja nekako pravilo, da je njegova dolžnost, da podpre ta kulturni hram, kjer se uči, vadi in vzgaja naša mladina. Veliko dobrega je doprineslo k splošni kulturi naše mladine, to neznatno, a vendar izredno pomembno poslopije tam na Senklerju. Še večje in težje naloge nas pa čakajo v bližnji bodočnosti, saj so vzgojne in kulturne potrebe slovenske mladine vedno večje, zahteve današnjega časa vedno višje.

Da bo Baragov dom kos svoji veliki in odgovorni nalogi, ki si jo je začetil za bližnjo prihodnost, zato se obrača do vseh svojih prijateljev, iz znancev, da ga podpre v njegovih težnjah. Prepričani smo, da ni nikogar med nami, ki ne bi ljubil naše slovenske mladine in, ki ji ne bi želel dobro. In ker je tako, zato tudi upravičeno pričakujemo od vsakega zavednega Slovenca, da nas bo prihodnjo nedeljo obiskal na Kaliopovi farmi. Če bi bilo slučajno slabo vreme, se pa ves piknik prenese v same prostore Baragovega Doma na St. Clair, kjer bo v spodnjih in gornjih prostorih dovolj razvedrila in zabave za stare in mlade. Mladina se bo lahko zavrtela ob zvokih veselega orkestra ali na Kaliopovi farmi, ali pa v Baragovem Domu.

Še enkrat vas vse lepo vabimo, da nas obiščete ob lepem vremenu na Kaliopovi farmi, ob slabem vremenu pa kar v Baragovem domu. Prijetno bo povsod, najprijetnejša bo pa vaša zavest, da ste s tem pomagali slovenski katoliški mladini.

Ivo Kermavner.

Socijalizacija Ljubljane univerze

Cleveland, O. — Ko je izšla lani pri Walter de Gruyter & Co. v Berlinu W. 30. dr. Slodnjakova Geschichte der slowenischen Literatur, je v komunistični javnosti v domovini počilo. Sicer je nekaj tlelo že dokaj dolgo; malone že od prvih dni komunističnega režima, toda na dan je planilo šele po izidu omenjene Slodnjakove knjige pozno v lanskim jeseni.

Najprej se je začela v dnevnem časopisju vse prej kot akademski govor zoper univ. profesorja dr. Antona Slodnjaka, pisca omenjene v nemščini napisane "Zgodovine slovenske književnosti." Ko se je režimu zdelo, da je stvar že dozorela, se je gonja zoper njega prenese na univerzo. Konec tega gonja je bil, da je bil dr. Slodnjak sredi lanskega šolskega leta vpo-kojen, stolica za slovensko književnost na ljubljanski univerzi pa je ostala odtlej nezasedena.

Dr. Anton Slodnjak je danes

gotovo eden izmed najmožnejših slovenskih literarnih zgodovinarjev. Med Slovenci danes, razen njega ni človeka, ki bi bil sposoben napisati celotno zgodovino slovenske književnosti. Stanko Janež je res v zadnjih letih izdal že dve izdaji svoje Zgodovine slovenske književnosti, toda ta njegova zgodovina je konec koncev samo kompilacija brez vsake literarne hrbtenice.

Ljubljanska univerza je po svojem položaju slovenska univerza. Kot taka je gotovo v prvi vrsti poklicana, da goji na najvišji znanstveni ravni poleg slovenske narodne zgodovine zlasti tudi slovenski jezik in slovensko književnost. Toda prav v letu, ko obhaja 40-letnico svojega obstanka, je po zaslugi komunističnega režima ostala brez rednega profesorja za slovensko književnost!

Potem ko je komunistični režim v domovini vrgel čez prag našega najvišjega znanstvenega zavoda profesorja dr. Slodnjaka, je ostala slovenska univerza brez enega svojih bistvenih atributov, a to je brez rednega profesorja za slovensko književnost. Profesor dr. Marja Borštnik, ki je zdaj na univerzi predstojnik Instituta za slovansko filologijo, ima le tako imenovane univerzitetne — seminarje, profesor dr. Tine Logar pa predava zgodovino slovenskega jezika. To je pa tudi vse, kar danes vsebuje stolica za slovenistiko v Ljubljani. Nasprotno pa ima ljubljanska univerza danes kvalificiranega predavatelja za hrvaško in srbsko književnost profesorja dr. Štamparja; dalje predava na ljubljanski univerzi zgodovino srbohrvatskega jezika profesor Jurančič; profesor Kalenič pa podaja kot lektor moderni srbohrvatski jezik. Ničesar nimamo zoper to; kakor nimamo tudi ničesar zoper vse druge jezikovne in literarno zgodovinske znanstvene discipline drugih slovanskih narodov, ki jih danes goji ljubljanska univerza. Nasprotno, smo za to, da jih ima čim več, in to kar se da prvovrstnih. Pri vsem tem smo pa, in kot Slovenci to moramo biti, brezkompromisno za to, da ima slovenska univerza v Ljubljani kar se da popolno in znanstveno in najpopolnejši meri kvalificirano zasedbo stolice za slovenski jezik in književnost enako kot tudi stolice za slovensko narodno zgodovino.

Vretje na ljubljanski univerzi, to dobro vemo, še daleč ni končano. Znamenja napovedujejo, da tudi profesor dr. Marja Borštnik ne bo dlo go ostala na svojem mestu. — Kaj bo butnilo na dan, ko bo po vsej verjetnosti že prihodnji mesec izšla nova knjiga velike matičine izdaje Zgodovine slovenskega slovstva, se da komaj kaj napovedati. Knjiga bo obsegala okrog 400 strani. V njej bosta obdelani dve izmed najbolj važnih poglavij v zgodovini našega slovstva, to je obdobje romantike in obdobje realizma. Prvo obdobje je obdelal profesor dr. Slodnjak, drugo pa profesor dr. Lino Legiša. Ko bo knjiga zunaj, je popolnoma gotovo, da bo v komunistični javnosti doma nastal vihar hujski od prvega ob nemškem Slodnjaku.

Zaradi vseh teh dogodkov kakor tudi zaradi onega, kako se v najnovejšem času spet skuša v integralno jugoslovnski smeri kovati usoda nadaljnega razvoja našega knjižnega jezika, smo svobodni Slovenci zunaj domovine upravičeno zaskrbljeni. Sicer pa smo močno zadeti že zaradi tega, ker že polnih deset let od slovenske univerze zaman pričakujemo novih disertacij mladih slovenskih slavistov. S skrbjo se vprašujemo, odkod to.

Janez Sever.

Zaročila se je

Cleveland, O. — Mrs. Margaret Hodnik z 20500 Westport Ave. sporoča, da se je njena hčerka Mary Rose Hodnik, ki je trenutno zaposlena v Državnem tajništvu v Washington, D.C., zaročila z Alvinom M. Bopst iz Frederick, Md. Dan poroke še ni določen. Čestitamo!

Tudi v Venezueli precej slovenskih rojakov

Caracas, Venez. — Spoštovani! Pošiljam Vam naročnino zopet za eno leto. Časopis kar v redu prejemam in ga z zadovoljstvom čitam, potem ga dam še komu drugemu. Tako nam Ameriška Domovina krajša čas in nas seznaja z načinom življenja naših rojakov drugod po svetu.

Společka je bilo tu v Venezueli Slovencev prav malo, zadnjih nekaj let jih je pa precej prišlo sem, tako da nas je sedaj že 120 družin. Žal sedanja nova vlada zabranjuje vsled brezposelnosti naseljevanje tukaj. Brezposelnost se zadnje čase tu precej običajno pozna. Vlada sicer obeta, da bo brezposelnost zatrla z večjimi javnimi deli, namerava zgraditi več industrije, kot jo je bilo do sedaj.

Slovenci imamo zdaj tu v Caracasu tudi slovenskega duhovnika, ki je prišel lansko leto iz Argentine. Vsako nedeljo je sveta maša s slovensko pridigo in s slovenskim cerkvenim petjem, tako da vsaj malo občutimo tisto domačnost, ki smo jo doživljali včasih v domovini.

Končno sprejmite mnogo pozdravov Vi in vsi čitatelji Ameriške Domovine. Vaš vdani

Ciril Bartol.

S počitnic

Cleveland, O. — Letos sem se odločil iti na počitnice v St. Marys v Pennsylvaniji. Tja me je vlekel posebno zato, ker živi tam moja sestra, ki ji je nedavno po hudem trpljenju umrl 74 let stari mož John Royce.

Kako lepo udobno je potovanje v hladnih busih Greyhound družbe. Bus prvi kot veter. Še bi se rad vozil, še skozi njegova okna ogledoval mimo letečo pokrajino, pa je že obstal in treba je izstopiti.

V St. Marys me je na postaji čakal Anton Celin, sin sestrične Lojze Royce. On vodi najbolj znano popravilnico čevljev v St. Marys in okolici. Izdeluje tudi čevlje za invalide in za vsakovrstne pokvarjene ali nenormalne noge. V delavnici so zaposleni trije čevljarji.

Zelo ljubezno so me sprejeli in mi postregli z vsem, kar človek le potrebuje za svoje zadovoljstvo. Hvala jim za vso naklonjenost in ljubeznivost, ki so mi jih izkazali.

Pozdrav vsem rojakom!

Anton Jaksetich.

Novice iz Jugoslavije

Rekorden pridelek žita

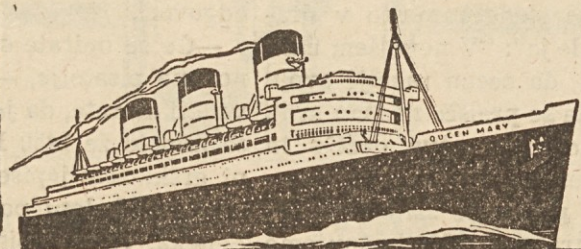
Jugoslavija računa letos z rekordnim pridelkom žita. Po zadnjih podatkih naj bi pridelek znašal 4 milijone ton žita, koruze pa računajo, da jo bo za 6 milijonov ton.

V Vojvodini, ki je najbogatejša na žitnih poljih, bodo imeli letos za 60,000 vagonov žita več kot lansko leto. Država je določila vsoto 2 milijardi za zgraditev potrebnih silosov. Pri vskladiščanju žita pomaga tudi vojaštvo.

Pred desetimi leti je znašal pridelek žita v Jugoslaviji 2,400,000 ton, pa čeravno je bil odstotek kmečkega prebivalstva mnogo višji kot danes in tudi površina posejane zemlje večja.

DOBITE VAŠE DRAGE V AMERIKO...

z največjimi svetovnimi
veledalji
Queen Elizabeth in Queen Mary

CUNARDOVA PREDPLAČANA POSLUGA, v sodelovanju z Vašim potniškim agentom, oskrbi vozni listek, dokumente, prostor na vlaku - ladji - hotelu, prevoz prtljage, vodstvo skozi Imigracijo di končnega cilja. Potovanje s Cunardom so dodatne počitnice. Izvrstna hrana, zabava, postrežba, 275 funtov prtljage dovoljene . . . vse prosto z vsakim voznim listkom!

Sorodniki ali prijatelji potujoči v Severno Ameriko

Obiščite Vašega potniškega agenta

prihodnje leto kot stalni prebivalci, ki se morejo izkazati kot bona fide emigranti, morejo dobiti precejšnje znižanje na vseh Cunardovih potovanjih v U.S.A. in Kanado v 1960, razen v dobi med 1. julijem in 31. oktobrom. Turistični razred na Queen Elizabeth in Queen Mary iz Cherbourg stane tudi samo \$181.50, z dodatkom takse, in iz Havre na Mauretanijski in drugih velikih Cunarderjih stane od \$174.50 z dodatno takso.

... PREKO CUNARD

★ ZNIZANE
CENE ZA
EMIGRANTE
IZ
EVROPE

Zaprto 1 leden

od 26. avgusta do 3. septembra

Vsem prijateljem in odjemalcem najlepša hvala!

MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.

(163)

Lastnik prodaja — v Euclid 4½ sobni bungalov, polna klet, panelasta razvedrilna soba, preproge, aluminijasta vetrovna okna, awnings, patio, ograjeno dvorišče, garaža. Na 21371 Morris Ave. (161)

Pod \$12,000

Enostanovanjska hiša naprodaj izpod \$12,000. Štiri spalnice, poldruga kopalnica, dnevna soba, obednica, kuhinja, v celoti podkletena, 2 garaža, plinski ogrev. Kličite KE 1-3578. (160)

Lastnik prodaja
556 E. 120 St.

Moderna 8-sobna hiša za eno družino, stranišče, prostor za zajtrk, na prvem, poploščena kopalnica, plinski furnez, kvadratne cevi, garaža. SE LAHKO TAKOJ VSELITE MALO NAPLACILO Prodano pod FHA cenitev. — Dober kup za gotovino. — Lastnik PO 1-3056. (161)

Stanovanje se odda

Štiri neopremljene sobe s kopalnico se oddajo v najem na 1143 Addison Rd. —(160)

Sobe se odda

3 sobe blizu E. 222 St., peč in hladilnik v stanovanju. Za upokožen zakonski par ali zaposleno žensko. Zmerno. Blizu transportacije. Kličite po 5. uri RE 2-8598. (160)

Dobra investicija

Apartment - 6 stanovanj, 5 trgovin in zidana popraviljalnica za avte in garaža v St. Clairski slovenski okolici. Cena \$67,000. AERO REALTY

IV 6-5151 AN 1-0197

(160)

Naprodaj

Velik buffet, miza, 5 stolov, iz orehovega lesa v dobrem stanju. Tudi pohištvo za spalnico. Kličite KE 1-6296. (161)

Naprodaj

Dobrodoča restavracija in gostilna z licenco D-3, D-2, naprodaj v prometnem industrijskem središču. Zglasite se pri Kastelec, 1315 E. 53 St. —(162)

Fr. Milčinski:

ZLOČINCI
NOVELA

Požiral ga je, zamežal je, potem pa rekel: "Še!" — No, torej!

Spoznal sem, da utegnem opraviti svoje rešilno delo brez padarja. Natočil sem mu še kozarček, veselilo me je kako je z očmi spremljal natakajne — ali do skratka: vidno so se mu vračale telesne in duševne sile. Še en kozarček, pa je že razločno zaklel, — hvala Bogu!

Bil je bolj majhne rasti, malo skrivljenih nog koščene, gola obraza, kakih 45 let star, oblečen po meščansko — ali do bro, ali slabo, se ni ločilo, ker je bil moker, da se je kar cedilo od njega — in pa naroden znak je imel prijet na suknjo.

Mislil sem, ali bi mu še skuhal čaj; pa sem preudaril, da ne. Toliko se je že zopet okrepil, da ga bo lahko odpravil domov, doma so morebiti v skrbeh — torej v voz z njim pa domov! Naj se še doma z njim malo pozabavajo! Jaz sem bil ves moker in v sobi so mi stale luže.

Imel pa nisem nikogar, da ga pošljem po voz — saj veš, samic sem imel le postrežkinjo posteljo mi je prihajala posteljati in črevlje snažit in prah je več si malo pobrisala, če jo je bila volja. Stanoval sem v onem koncu hiše nad vodo sam, treba torej, da grem čez dvorišče v sprednji konec ob cesti, tam že dobim človeka, ki ga poprosim, da mi stopi po izvoščku.

"Dedca mi nikdo ne ukrade, če ga pustim za hip samega," sem si mislil, pa grem tak, kakršen sem bil, kar v copatah iz stanovanja. Ali ko pridem na dvorišče, se spomnim: Kam pa naj pelje izvošček dedca, morebiti niti tukaj ni doma, ampak je tujec.

Vrnem se torej, da ga vprašam, kdo je in odkod, odpremi — ali ti ne drži dedec steklenice s konjakom pri ustih in požira in požira!

"No, živio!" sem rekel in si mislil: Temu niti ne bo treba voza, ta peš tudi najde svojo pot —

Moj gost na divanu je široko upiral oči v me, ostavil pa ni steklenice, še je lok-lok-lok teklo vanj, predno jo je dal od ust. Zdaj se je globoko oddahnil in rekel: "Prokletu je dober!"

"Kako se počutite?" sem ga vprašal in zdaj me je pričelo jeziti, da sem si z njim onečistil sobo in zakaj ga nisem pustil v veži, pokore! "Ali naj pošljem po voz?? Kje pa stanujete?"

Mokri prijatelj se je oziral po sebi, okoli sebe, po sobi in skozi okno, "Potegnili ste me iz voze — skoraj sem gagnil . . ." Kimal

je z glavo, zmigaval z njo, potem je skrenzil obraz in rekel z jokavim glasom: "Ljubi moj gospod, žalostno je, če človeka krivica in obup poženeta v vodo in v bridko smrt. Vi gotovo mislite . . . toda jaz sem pošten človek, olikan človek — ich kann auch deutsch, mein lieber Herr, mich verfolgt ein Unglücksstern." Prišel je glasno ihteti.

"Pomirite se," sem ga tolažil, "tudi za vas bo kaj pomoči na svetu! Saj je Bog nad nami, Bog gotovo ni pozabil na vasi!" — Ta-

ke tolažilne besede, veš, je treba imeti vedno pri rokah, včasih veče zaležejo kakor drobiž.

Mož si je s prsti obrisal oči in nos, potem je steklenico zopet nastavil k ustom. Bil je konjak po deset kron, lahko mu je dišal! — Bog ve kaj imenitnega nisem rešil človeštvu, sem si mislil, ko je tako požiral. Zanimanje zanj mi je čim dalje bolj plahnelo, stvar mi je postajala dolgočasna. Rad bi se ga bil odkrižal.

Toda gost moj je sedel kakor priliman, bulil predse in poihteval skozi nos, na levi strani nosu je imel velik mozolj, bel in zrel, oči so se mi pričele spotikati ob tem mozolju. Potem pa dvigne svojo desnico in mi pod nos pomoli svoj palec. Na palcu ni bilo videti nič posebnega, le nohet je bil rumen in zguban.

"Tako sem pohabljen, vidite! Pa ne dobim od nobene strani nič podpore. Ves sem bolan. Ali

Ko so se pretekli terek razširile po deželi vesti o hudem potresu, ki je prizadel toliko škode in zahteval več človeških žrtev na severozahodu naše dežele, se je prenekateri, ki se s tem vprašanjem ni nikdar preje ukvarjal, vprašal, odkod potresi, zakaj se ti ponavljajo vedno znova na približno istih prostorih?

Potresi nastajajo iz različnih vzrokov, toda največkrat vsled napetosti v notranjosti zemeljske skorje. Te potrese imenujejo znanstveniki — tektonske. Potresi manjšega obsega nastopijo običajno tudi ob izbruhih ognjenikov ali pa ob zlomu in zrušitvi "streh" večjih podzemskih jam ali votlin.

Naša Zemlja je planet srednje starosti. Merkur in Venera, ki krožita okoli Sonca znotraj zemeljske poti sta mlajša, Mars, Saturn, Jupiter, Neptun in Pluton pa so starejši.

Ko se je Zemlja odtrgala od Sonca je bila žareča plinska obla. Njen obseg je bil od današnjega obsega Zemlje veliko večji. Čim bolj se je žareča Zemlja ohlajala, tem bolj se je tudi krčila. Dokler je bila v žarečem stanju, je to šlo brez posebnih motenj. Ko se je pa na površini napravila trdna skorja, je prišlo v notranjosti do raznih napetosti.

Trdna skorja se ni več krčila v enaki meri kot žareče tekoča notranjost. Med notranjostjo v tekočem stanju in trdo skorjo je ponekod nastal prazen prostor. Dokler ni bila skorja pretežka, je ta visela nad praznino, kot visi zidan obok na stenah.

Ta obok je tiščal na vse strani vzporedno s površino Zemlje, pa tudi navzdol proti njenemu središču. Če je bila sila, ki je delovala vzporedno s površino dovolj močna, se je zemeljska skorja zgubala, kot se zguba lupina jabolka, če ga pečemo na ognju ali če hočete kot koža na naših obrazih, ko ji leta vzamejo njeno prožnost in napetost. V tem slučaju so nastala takozvana nagubana gorovja, kot so na primer Alpe v naši stari domovini ali večji del Skalnih gora na Zah-

verjamate, če malo zakašljam, pa me v mezincu zaboli. Ampak Slovenca nikjer ne poznajo in najmanj doma.

Ugloobil se je v misli. "Kaj pa kape, ali kape niste u-jeli? Čisto nova je bila, pet kron me je stala — no, pa je šla! Me ne povsod nesreča preganja!"

Vi, gospod, če bi me vi poznali, kakor me ne poznate, in če bi vse vedeli, kakor ne veste, razjokali bi se tako gotovo, kakor je Bog v nebesih, ako nimate kamena namesto srca. Poglejte me, štirinajst sem imel krstov, enajst pogrebcev: to niso mačje solze! Enajst jih je Bog vzel k sebi, mojih otrok, — srečni so! Dva bi že bila soldata, če bi živela. Trije so mi še ostali in pa žena. Za stanovanje jim skrbim, za obleko, za hrano — koliko pojedod, draginja pa taka! Pa nič ne rečem — Bog jim blagoslovi — saj sem mož in oče. Ali spoštovati me morajo kakor očeta in moža! Kaj pravi božja zapoved?

(Dalje prihodnjč.)

Plastične snovi so začeli v Združenih državah izdelovati l. 1869, ko so izdelali tod prvi celuloid.

Odkod potresi?

du naše dežele.

Če je postal obok zemeljske skorje pretežak, se je zrušil, dokler ni obležal na tekočem jedru notranjosti Zemlje. Zemeljska skorja se je pri tem zdrobila v več kosov, ki so se narinili druga druga v takozvana — grudasta gorovja.

Večji del omenjenega se je dogodilo v davni preteklosti naše Zemlje, delno pa se dogaja še tudi danes. Ne smemo namreč pozabiti, da je naša Zemlja še sorazmerno mlada, da njena skorja dejansko ni niti v takem razmerju do tekoče sredine kot je jabolčna lupina proti celi jabol-

ki. Tenka skorja plava na površini kot pozimi led na površini našega Erie jezera.

Kadar se led na jezeru dela ali tali se slišijo poki, ker se napetost v njem menja. Napetost v zemeljski skorji se tudi menja in povzroča poki in tresljaje — potrese.

Potresi se ne pojavljajo po vseh delih sveta v enaki meri. Imamo predele, kjer potresov skoro ne poznajo — na primer Evropska Rusija in večji del Sibirije, dober del Afrike in Arabije, vzhodna dela obeh Amerik.

Ti deli sveta so deli starih plošč, ki so se že davno umirili. Področje Skalnih gora pri nas in v Mehiki ter skozi vso Srednjo Ameriko, And v Južni Ameriki, Alp, Balkana, Karpatov in Pirenejev v Evropi ter Himalaje v Aziji, ki je po svojem nastanku dosti mlajše, je po potresih česče obiskano. Čim kasneje se je kak del zemeljske skorje "dokončno" uredil, tem nemirnejši je. Ob robu gub in prelomnic najdemo ugasle ali celo še žive ognjenike in tople vrelce.

Posebno znano področje potresov je Japonska in predel jugozahodno od nje vse tja v Indonezijo. V tem predelu je tudi največja morska globina. Pri nas v Ameriki so potresi najpogostejši v Kaliforniji in sosednjih državah. G.

Ženske dobijo delo

Dekleta in ženske

17 do 30 let stare za pregibanje rjuh in prevleke za blazine in likanje srajc in drugo. Vzajemno začetnice.

MENK BROS. LAUNDRY
643 E. 103 St.

(161)

Delo dobi

Iščem žensko, ki bi skrbela za enega otroka. Prosta soba, hrana in plača. Kličite po 7. uri zvečer KE 1-3911. (160)

Z Eagle znamkami prihranite več v obeh May kletnih trgovinah

MERE
Deške
3½ do 8
Otroške
8½ do 12,
12½ do 3
Mladinske
4 do 10
AAA do E v skupinah

the MAY co's (2) BASEMENT stores

Preko 5200 parov! NAŠA NAJVEČJA! za otroke in mladino!

RAZPRODAJA ČEVLJEV znanih vrst

Te priljubljene vrste:

- Sandale
- Opanke
- Salonarji
- Domači čevlji
- vezalkami
- Oxford čevlji
- Z nizko peto
- Gum Drops
- Smukci

Privlačne barve:

- Rdeča
- Rjava
- Črna
- Lakasta
- Modra
- Siva
- Kozlovska
- Razne druge

TRPEŽNE MATERIAL:

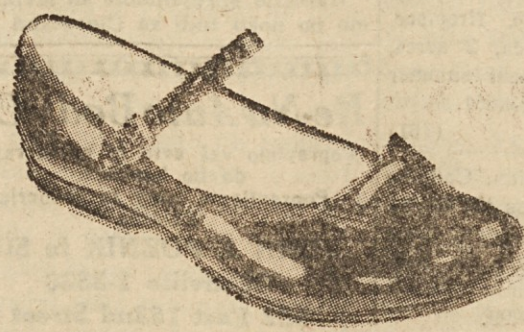
- Usnje
- Kozličevina
- Semiš
- Lak
- Gumijasti podplati
- Krep podplati
- Neolite podplati
- Usnjeni podplati

Velik dogodek, na katerega ste že čakali! Sedaj imate priliko, da nakupite šolski obutev in prihranite od \$1.50 do \$7 pri paru! Pravi čevlji za vsakega dečka in deklico. Ne moremo omeniti vrst izdelkov, toda prepoznali jih boste takoj. Na razprodaji preko 5200 parov, razvrščenih po mizah in urejenih po merah za hitrejšo izbiro.

Regularno od 5.50
do 9.99 vrednosti

3.99

The May Co.'s kletni oddelek
otroških čevljev
v mestu in na Heightsu

KRIŠTOF KOLUMB ali Odkritje Amerike

ZGODOVINSKA POVEST

—Če tudi je priznано, da je zemlja okrogla, da morejo biti na drugi strani tudi naseljene dežele — pristavil je eden učen menih, — a ne smete pozabiti, da stari modrijani, na katere se tako radi sklicujete, gospod Kolumb, trdijo, da tja ni mogoče priti zaradi neznanske vročine polutničkovega pasa!

—Po Epikurovem mnenju — pristavil je drugi učenjak, — i-ma zemlja podobo krogle, — a je samo na severni strani obljude-na in samo na jedni strani obda-na z zrakom, na drugi strani je samo zmešnjava, propad in brez-mejno morje!

—In če vi tudi pridete, gospod, res do teh dežel ali bregov In-dije — vprašal je hudomušno tretji ugovarjalec, a vi se ne bo-dete mogli vrniti, vas bodo ovi-rala izbočenost zemlje, ki dela goro, na katero ne boste mogli tudi pri najugodnejšem vetru.

Kolumb je vstal in svetlini očmi pogledal na zbrane. Čutil jo zopet pred seboj trdna tla in zmožnost, da sijajno zavrne svoje protivnike, kateri zaprti v svojih samostanih niso vedeli za preiskave novega časa in za zemljepisne uspehe.

—Preučeni gospodje — začel je, — oprostite, ako vaših ugovorov ne zmatram za utemeljene. Proti sklicevanju na stare mo-drijane, vam lahko navajam mnenje drugih nič manj učenih mož starega časa. Sam svetlji Au-guštin pravi, da je tropični del pač obljuden s pošastmi, — kar pomenja, da je ondu življenje le mogoče. Janez Damaskin, Beda in drugi pretresajoč vprašanje o tem, kje se nahaja zemski raj, govore, da je bil v čudežni de-želi na vzhodu, tako daleč od na-ših obljudenih dežel in tako vi-soko, da je skoro dosegel mesec in ga niso mogli pokriti valovi vesolnega potopa; po njih zatr-jevanju je bil raj blizu polutni-ka in je imel zdravo in mlo pod-nebje. In res, gospoda moja, ti modri očetje svete cerkve so i-meli prav. Jaz sem bil že pre-stopil polutnik, bil sem že v no-voodkriti deželi Svetega Jurija dela Mina v Gvineji, katera leži že daleč za črto vročega pasa, pa ne le, da sem se mogel vrniti, temveč našel sem ondu obilje ljudi, gromadne množine sadja, žitnih rastlin in živil. Iz lastne skušnje lahko zagotavljam, da na polutniku ne pada ogenj z neba, morje ne kipi, in se ljudje in živali počutijo tako dobro, da se boljše ne morejo. Če tudi se valovi ob viharju vzdigujejo ka-kor gore, pa vendar ladije ondu plavajo, in se ne razbijejo. Za-radi tega smatram mnenje pre-častitih gospodov za neuteme-ljeno in mojo teorijo potrjujem s skušnjami in preiskavami so-

vrstnikov. To se ne pravi, vele-častiti oče — obrnil se je k Fer-dinandu de Talavera — voziti se ne na slepo srečo, to se ne pravi denar proč metati, temveč tukaj se gre za to, da se lotimo dobrega dela v slavo božjo in v korist človeštva.

Navdušen v borbi za svojo ljubljeno idejo, se je Kolumb ves premenil. Oči so se mu sve-tile in njegov glas je prešinjal tako iskreno prepričanje, da so vsi nehoti bili prisiljeni udati se tej veliki osebnosti.

Zbor je molčal. Nikdo se ni več upal ugovarjati prostemu, neznanemu mornarju, katerega mogočni duh je kot orel plaval v ozračju znanosti, ko se je bil osvobodil temnih predsodkov.

Nakrat je vstal dominikanec Dijego de Deca.

—Jaz ne vem, gospod Kolumb, — začel je jako naklonjeno go-voriti — v koliko se zvezdoznani in zemljepisci vjemajo z vaši-mi dokazi, a jedno čutim — da se ta, ki je tako kakor vi ne pre-svetljen z božjo milostjo ne mo-re podvrgavati navadnemu člo-veškemu merilu. S tega stališča se jaz čutim popolnoma prepri-čan, ga o resničnosti vaših idej in smatram pretresovanja o vprašanju o prirodi stvari za končano in predsednika junte prosim, da dovoli nam, da pre-idemo k pojasnjevanju daljnih dokazov.

—Ima li od gospodov kdo še kaj omeniti? — vprašal je Tala-vera.

Nikdo se ni oglasil.

—Sedaj proglašam pretresova-nja o prvi točki za končano. Se-daj so na vrsti mnenja pisate-ljev. Prosim gospoda Kolumba, da preidemo k tej točki! . . .

Kolumb je vstal in v zname-nje soglasja prikimal z glavo.

—Prehajajoč k dokazom uče-nih pisateljev, — začel je, ko je malo pomislil, pred vsem vas o-pozarjam na slovstvene podatke, zajete iz del starih grških in la-tinskih modrijanov in prirod-noznanec . . .

—Znate li stare jezike? — mu je zbadljivo retrgal besedo Tala-vera.

—Malb, — odgovoril je govor-nik, ki se ni mogel vzdržati lah-kega smehljaja. — Srva sem pro-učeval klasike v italijanskih, španskih in portugalskih prevo-skudih, a s časom sem jih pa čit-al tudi v izvirniku.

—Znanje jezikov še ničesa ne dokazuje, — rekel je zadeti predsednik; — a vi ste morali i-meti pri rokah vam potrebna de-la. A kje ste jih dobili?? Če tu-di je tiskarstvo že precej razšir-jeno, a vendar je tiskano še jako malo naučnih knjig, in so tako drage, da je zanje treba jako mnogo trositi.

—Poleg tega pa še mnogi pisa-telji kakor Aristotel in Strabon, niso izdani v izvirniku, — je o-pazil eden izmed učenih meni-hov.

—Vidite, gospod Kolumb, ka-

ko ste torej mogli te pisatelje či-tati v izvirniku? — je nasmehlji-vo vprašal predsednik. — Aris-totel in Strabon sta pa očeta zemljepisja.

—Vendar sem ju prečital, — odgovoril je Kolumb ne brez hu-domušnosti. — Aristotelova dela "O nebu," "Vremenslovje" in "Zivalstvo" so mi dobro znana v latinskem prevodu iz arabščine in v izvirniku. Moji učeni tova-riši v samostanu La Rabida so mi zelo ustregli, ko so mi odprli zaklade svoje knjižnice.

Prirodnoznanstvena in zemljepis-na dela Aristotelova — se je vmešal vmes Dijego de Deca — so jako razširjena v rokopisih. Latinski prevod Strabonov je iz-šel v Rimu 1467. leta. Plinij in Seneka sta tudi že pred nekate-rimi leti izšla tiskana, in ni nič čudnega in neverjetnega, če ju je čital gospod Kolumb.

Predsednik je malo nejevolj-no pogledal Kolumbovega zago-vornika in nato se obrnil k Ko-lumbu

—No, dobro, gospod! . . . Na-vedite nam vaše dokaze.

—Tako začnem z Aristotelom, — spregovoril je Kolumb. — V drugem delu njegove knjige "O vesolstvu," katerega je razložil Averoes, je jasno povedano, da se v nekaterih dneh pride po morju v Indijo z zapadnega brega Afrike ali iz Kadiksa.

—Jaz moram opomniti gospo-du Kolumbu, — rekel je eden član junte, — da delo "O vesol-stvu" niti ni Aristotelovo, tem-več Posidonijevo, kakor so po-kazale novejšje preiskave.

—To, gospod, je še vprašanje, — zaklical je Dijego de Deca, in to vprašanje še daleč ni rešeno. Sicer pa mislim, da je v tem slu-čaju popolnoma brez pomena, kdo je to delo pisal.

—Zame to nima posebnega pomena, — rekel je Kolumb, — zame je le to važno, kar je v tem delu povedanega. V knjigi "O vesolstvu" nahajamo ta le odsta-vek: Očividno je, da zemlja ni gomo okrogla, temveč ima podo-bno krogle, drugače bi na tako nezrnatem obsegu ne kazala to-likega različenja. Zato tisti nima-je tako napako, ki trdijo, da se del suhe zemlje, ki leži ob Her-kulesovih stebrih, drži Indije in se na vsej zemlji nahaja le je-den ocean. To se tudi lahko sklepa iz tega, da so v Afriki in Indiji sloni iste vrste." Dalje se pravi v delu "Mirabilia auscul-tata," katero tudi po pravici ali po krivici pripisujejo Aristo-telu, se navaja v 84. poglavju ta le odstavek: "Govori se, da so o-nostran Herkulesovih stebrov našli Kartaginci zapuščen otok, kateri ima mnogo gozdov, rek, raznovrstnih sadežev. Ta otok je od celine nekaj dni vožnje po morju oddaljen. Ker so se nekateri Kartaginci naselili na tem otoku zaradi njegove rodo-vitnosti, je pod smrtno kaznijo prepovedano Kartagincem pri-povedovati o tem otoku, da bi prebivalci tega otoka ne mogli napraviti kake zarote proti Kar-taginiji in škodovati njenemu blagostanju" . . .

Kolumb je prenehal.

—Taki izreki sumljivih pisa-teljev, — je rekel hitro Talave-ra, — nimajo nikakega pomena

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd. IV 1-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

VAS MUCI REVMAZEM?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
KE 1-0034
Naročila sprejemamo in izvršuje mo po pošti tudi za Cleveland.

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN
GLENNVILLE 1-3830
982 East 152nd Street

in so šteti v ono vrsto pravljic, prav, — razlegel se je glas jed-kakor pripovedke o zgubljeni Atlantiki, Hesperidskih vrtil, o Meroni in Otoku Blaženstva. Ne nadlegujte nas, gospod Kolumb s takimi stvarmi in navedite teh-tnejših dokazov.

—Vi imate to za izmišljotino, velečasti gospod predsednik, — zaklical je Kolumb ne brez sar-kazma, — in te izmišljotine niso druzega, kakor pojavi vsesvet-nega duha. Vera oživja, dvom pa ubija. Največje stvari, ki so se kedaj zgodile na zemlji, izha-jajo od vere. Po čem se je rav-nal Andrej Bijanko, ki je na svo-jem zemljevidu, ki je izšel 1448, naznačil otoke Zelenega Nosa, predno so jih odkrili Portugalci?

Bi vi to označenje Bijankovo tu-di smatrali za prazno izmišljijo? In dobro se je obneslo v dejanju! . . . Peljalo je ves narod na pot odkritij novih dežel . . .

—V obče vi utegnate imeti —Jaz se ne morem strinjati z velespoštovanim gospodom — odgovoril je Kolumb — poleg te-ga pa moram priznati, da so me-taka zagonetna označenja na zemljevidih vedno vzpodbujala k preiskovanju, da najdem vir, iz katerega izvirajo.

—K stvari, — gospod Kolumb, — mu je nepotrpežljivo pretrgal besedo predsednik, — na kakšne pisatelje opirate svoje mnenje, je li hočete povedati?

—Sprva na Seneko, — odgo-

Dostojanstvo . . .

Dober okus in simpatično razumevanje vaših potreb

MARY A. SVETEK

pogrebni zavod

478 E. 152nd Street KE 1-3177

Velik prostor za parkiranje odzadaj

Ambulančna posluga z oksigensko napravo dan in noč

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnino. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID KE 1-8187

FILMSKA ZVEZDA IN VOJAK—Znana zvezdnica Joan Crawford je nedavno obiskala glavno poveljstvo ameriškega Strateškega letalstva v Omahi. Na sliki jo vidimo s pod-poveljnikom gen. F. Griswoldom.

voril je Kolumb, — kateri pravi v svojem delu "Vprašanja pri-rode," to le: "Koliko mislite, da je zapadni španski del oddaljen od Indije? Vsekako ne več, ka-kor nekaj dni poti pri dobrem vetru." Nič manje pozornosti zaslučuje sledeče mesto v dra-mi "Medeja": "V novejšem času se zgodi, da ocean razbije svoje okove, da se preišče neznan kraj, Tetida odkrije nove dežele in Tule preneha biti krajišče zem-lje." In potem še zanimivo me-sto iz Strabona: "Mi imenujemo obljudeno to deželo, katero po-nik pa v 65. letu po Kristusu.

tem zmernem pasu moreta biti še dve ali celo tri obljudene de-zele blizu vstričnega kroga, ka-teri drži čez vso zemljo preko Atlantskega morja . . ."

—Kolumb je umolknil, in vstal je neki učen zemljepisec, da mu odgovori.

—Če se opirate samo na ome-novane pisatelje, — začel je, — vedeti morate, da je s tistega ča-sa minolo že 1450 let, kajti uče-ni grški zemljepisec Strabon je umrl v 25. letu po Kristusu, in Seneka, rimski pisatelj in pes-nik pa v 65. letu po Kristusu.

(Dalje prihodnjič)

ČAROVNIJA MODERNIZACIJE

Naraščajoča družina?
Potrebujete več prostora?
Potrebujete dodatne shrambe?
POSVETUJTE SE S
KRAMERJEM
ON NAPRAVLJA ČUDEŽE
Pokličite, da vam pošljemo na-šega izvedenca, ki bo napravil
BREZPLAČEN PRORAČUN

za

PREDELAVO VAŠEGA DOMA

• STREHE	• OMET	• KUHINJE
• GARAZE	• ZLEBOVI	• VERANDE
• KOPALNICE	• PRIZIDKI	• SPALNICE

Do 60 mesecev za odplačevanje . . . F. H. A.

CHAS. KRAMER and SONS

PREDELAVA DOMOV
3690 East 93rd St.

PODNEVI
BR 1-4800

PONOČI
SK 1-4429 ali ER 1-9665

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomebnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na ka-terih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

MELROSE PARK — Winston Home. 7 room bi-level, L-shaped, 3 full bedrooms, many extras, liv.-din. rm. Priced low, including 5 rms. car-peting and drapes. By owner. Call Fillmore 5-4880. (160)

HILLSIDE — by owner. Year old spa-cious home, 3 bedrooms, 1½ baths, full basement, 2 car garage, many extras. 140 Orchard. Phone Linden 4-6154.

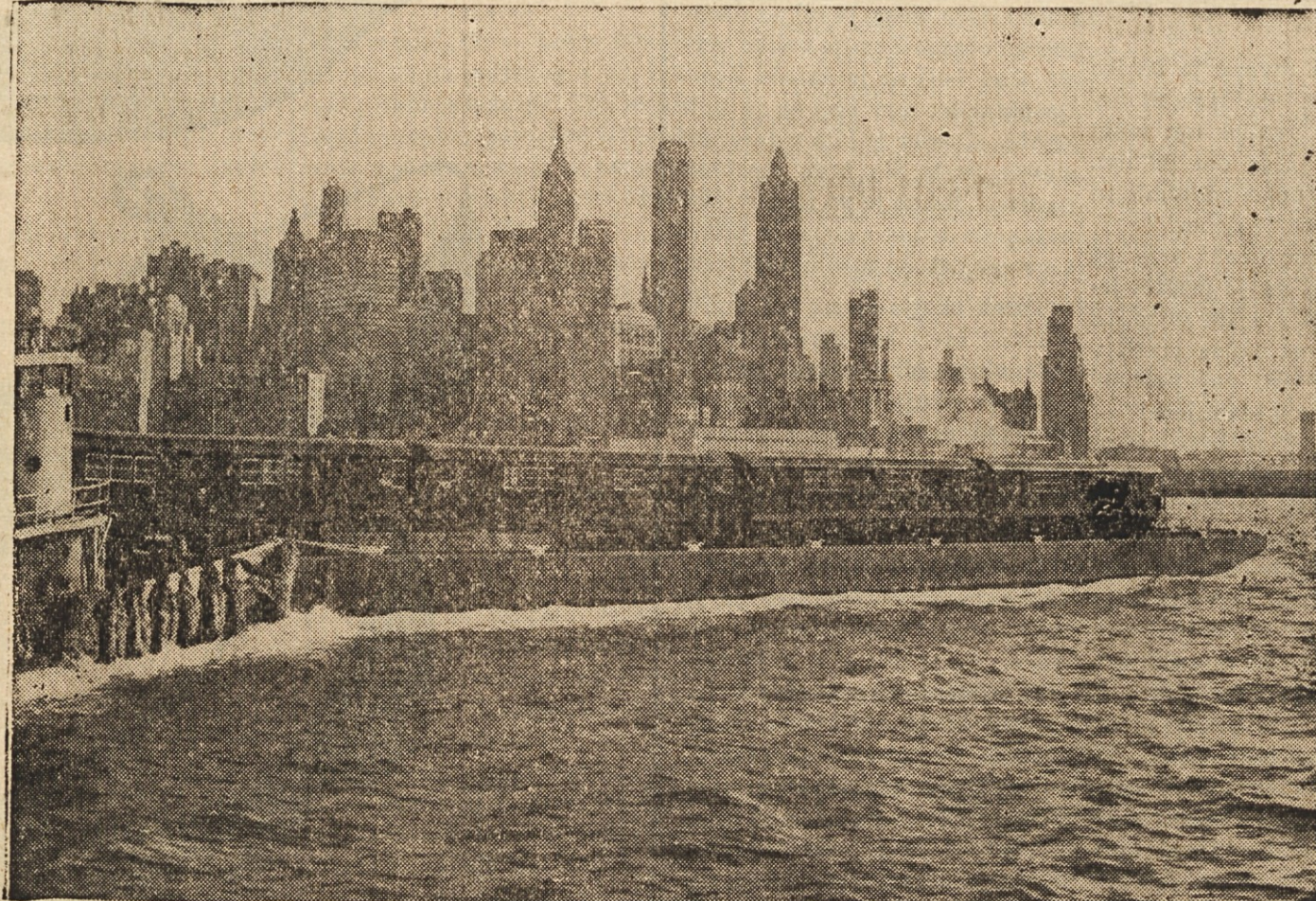
ELMHURST — 3 bedroom, face brick ranch, living - dining combination, built-in oven and range, aluminum comb. storms, full basement, 3½ yrs. old. C.I. 4½ loan avail. Open Sat., Sun. 1-5. 761 Fairfield. For evening appt. call Terrace 4-8237.

PITTSBURGH, PA.

REAL ESTATE FOR SALE

INDIANA Vicinity — Beautiful stone cottage, 4 rooms, bath, fireplace, furnace, in wooded area, 2 acres, landscaped grounds. Ideal summer home. \$7500. Hopkins 5-6651. (161)

BLO NOX — Nice location. Catholic church and school across the street. Home in excellent condition. Good income investment. Extra lot. Selling due to illness. Priced \$15,500. Call owner Oakmont 3999.

SKORO PRIDEJO V PROMET — Na sliki vidimo nekaj novih voz za newyorško podzemno železnico, ko jih na železniškem brodu peljejo skozi newyorško pristanišče. Vozovi so bili izdelani v Berwicku, Pa., in od tam prepeljani delno po železniški delno po morju v Greenville, N. J. Novi vozovi bodo skoro prišli v promet.